

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIJSKI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Mal 146067 23 Gž
Brčko, 27.11.2023. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca Maide Kovačević, kao predsjednice vijeća, Roberta Jovića i Srđana Nedića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja JZU „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, zastupan po opunomoćniku Ameru Ramiću, odvjetniku iz Brčkog, protiv tužene A.F., iz B., zastupana po privremenom zastupniku Radetu Lukiću, odvjetniku iz Brčkog, radi isplate duga, v.sp. 1.015,50 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mal 146067 22 Mal od 1.9.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 27.11.2023. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

I - Žalba tužitelja JZU „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko distrikt Bosne i Hercegovine se djelomično UVAŽAVA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mal 146067 22 Mal od 1.9.2023. godine, djelomično PREINAČAVA tako što se tužena A.F. iz B. obvezuje da tužitelju Javna zdravstvena ustanova „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko distrikt Bosne i Hercegovine isplati iznos od 1.015,50 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 29.12.2021. godine, pa do konačne isplate, dok se žalba tužitelja u preostalom dijelu ODBIJA i u tom dijelu (kojim je tužitelj odbijen sa zahtjevom za isplatom zakonske zatezne kamate na iznos glavnog duga za dan 28.12.2021. godine) prvostupanjska presuda POTVRĐUJE.

II - Obvezuje se tužena da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u ukupnom iznosu od 2.353,40 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od 27.11.2023. godine kao dana donošenja ove presude pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana od dana prijema ove presude.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mal 146067 22 Mal od 1.9.2023. godine (u daljnjem tekstu prvostupanjska presuda ili ožalbena presuda) odlučeno je na sljedeći način:

„Odbija se tužbeni zahtjev tužioca koji glasi: Obavezuje se tužena A.F. da tužiocu Javna zdravstvena ustanova „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko distrikt BiH

isplati iznos od 1.015,50 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 28.12.2021. godine pa sve do konačne isplate, kao i da mu isplati troškove parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom na dosuđene troškove parničnog postupka počev od dana donošenja presude pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Protiv navedene presude tužitelj JZU „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: tužitelj) pravovremeno je izjavio žalbu zbog „pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i povrede pravila postupka“, s prijedlogom da ovaj sud, kao drugostupanjski „žalbu tužitelja uvaži te ožalbenu presudu preinači i tužbeni zahtjev tužitelja usvoji ili pak istu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupka i odlučivanje a u svakom slučaju obaveže tuženog da tužitelju, pored ranije zatraženih, nadoknadi i troškove parničnog postupka“. Tužitelj je postavio opredijeljeni zahtjev i za naknadu troškova žalbenog postupka.

Tužena A.F. iz B. (u daljnjem tekstu: tužena) nije dostavila odgovor na žalbu.

Nakon što je prvostupanjsku presudu ispitao u smislu odredbe članka 341. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 28/18 i 6/21, u daljnjem tekstu: Zakon o parničnom postupku ili ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede.

Žalba tužitelja je djelomično utemeljena.

Predmet parničnog odlučivanja je isplata duga, a po tužbenom zahtjevu tužitelja da mu tužena, temeljem pružene usluge zdravstvene zaštite, sa početkom liječenja od 21.12.2020. godine do 27.12.2020. godine u okviru Zdravstvenog centra Brčko, isplati troškove liječenja po ispostavljenom računu broj 199 od 28.12.2020. godine u iznosu od 1.015,50 KM, s obzirom da su joj usluge pružene kao neosiguranoj osobi, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od 28.12.2021. godine, pa do konačne isplate, te da mu nadoknadi troškove parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom.

Privremeni zastupnik tužene je osporio osnov i visinu tužbenog zahtjeva u cijelosti, sa prijedlogom da sud isti odbije kao neutemeljen.

Temeljem provedenih dokaza tijekom prvostupanjskog postupka, prvostupanjski sud je, između ostalog, utvrdio činjenice značajne za odlučivanje, a što među strankama i nije sporno i to da je tužitelj tuženoj pružio usluge određenog vida zdravstvene zaštite, te joj je ispostavio račun broj: 199 od 28.12.2020. godine.

Kod takvih činjeničnih utvrđenja, a polazeći od toga da račun jeste dokaz da je usluga izvršena, ali nije dokaz da je ista plaćena, da bi relevantan dokaz da je usluga plaćena bio nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke ili ovjereni izvod iz poslovnih knjiga, kao i da tužitelj nije proveo dokaze na okolnosti da li je dug

plaćen ili nije, prvostupanjski sud je sukladno odredbi članka 246. stavak (1) Zakona o parničnom postupku odlučio kao u izreci pobijane presude.

Nezadovoljan prvostupanjskom presudom, tužitelj u žalbi u bitnom navodi da je pravilnom primjenom članka 246. stavak (1) Zakona o parničnom postupku, tužena trebala da dokazuje da usluga nije plaćena, a tužitelj je dužan da dokaže samo da je usluga izvršena. Ističe da se tužena tijekom postupka nije uopće bavila izvođenjem dokaza čime bi dokazala da je usluga plaćena, te da teret dokazivanja da li je izvršena usluga plaćena nije na tužitelju već na tuženoj.

Takve žalbene tvrdnje tužitelja po ocjeni ovog suda izravno utječu na pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude.

Utemeljeno tužitelj sadržajem žalbenih navoda ukazuje da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio odredbu članka 249. ZPP-a a što je bilo od utjecaja na pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude, kod toga da je pogrešna primjena pravila o teretu dokazivanja, uz pogrešno izvođenje pravnih zaključaka na temelju pravilno utvrđenog činjeničnog stanja, za posljedicu imalo pogrešnu primjenu materijalnog prava, u konkretnom slučaju odredbe članka 262. stavak (1) Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, u daljnjem tekstu: Zakon o obligacionim odnosima ili ZOO).

Naime, vjerovnik je u obveznom odnosu ovlašten od dužnika tražiti ispunjenje obveze, a dužnik je dužan obvezu savjesno ispuniti u cijelosti kako ona glasi, kako je to i propisano odredbom članka 262. stavak (1) ZOO-a. U tom smislu, sudionici u obveznom odnosu dužni su da izvrše svoju obvezu i odgovaraju za njeno ispunjenje (članak 17. ZOO-a).

Dakle, nesporno su parnične stranke bile u obveznom odnosu, temeljem činjenice da je tužitelj tuženoj pružio usluge zdravstvene zaštite (što tužena u biti i ne spori), iz čega proizilazi ovlast tužitelja da zahtijeva ispunjene obveze, u konkretnom isplatu iznosa troškova liječenja. Tužitelj je osnov i visinu tužbenog zahtjeva dokazao provođenjem dokaza – računa broj 199 od 28.12.2020. godine, iz koga je razvidno da je tužitelj tuženoj pružio usluge zdravstvene zaštite po cijeni koja se i traži tužbenim zahtjevom. Tužena se tijekom postupka nije (aktivno) bavila osporavanjem računa o pruženoj zdravstvenoj usluzi niti dokazivanjem okolnosti da je navedeni račun (usluga) tužitelju plaćen, a što je bila dužna po odredbi članaka 7. i 246. stavak (1) Zakona o parničnom postupku, obzirom da je i po ocjeni ovog suda, teret dokazivanja tvrdnji da je dug plaćen na tuženoj a ne tužitelju, kako to prvostupanjski sud pogrešno pravno rezonira, tim prije što se radi o dokazivanju činjenice koja sprječava ostvarivanje prava ili uslijed koje je pravo prestalo.

Slijedom iznesenog, ovaj sud zaključuje da je tužitelj tuženoj pružio usluge zdravstvene zaštite, iz čega proizilazi dug tužene prema tužitelju, te obveza da isti izmiri, a što tužena prema stanju izvedenih dokaza nije dokazala da je uradila (platila), zbog čega posljedice neuspjeha u dokazivanju ove činjenice (da je dug po računu plaćen), uz pravilnu primjenu odredbe članka 249. ZPP-a, padaju na teret tužene. Stoga, nepravilnim se ukazuje zaključak prvostupanjskog suda da je tužitelj bio u obvezi provesti vještačenje po vještaku ekonomske struke ili priložiti

ovjereni izvod iz poslovnih knjiga, kako bi dokazao da usluga nije plaćena, jer u okolnostima konkretnog slučaja, tužitelj nije bio dužan dokazivati predmetnu činjenicu.

Odredbom članka 277. stavak (1) ZOO-a propisano je da dužnik koji zadocni sa ispunjenjem novčane obveze duguje, pored glavnice, i zateznu kamatu po stopi utvrđenoj saveznim zakonom. Dakle, tužitelju je dosuđena i zakonska zatezna kamata počev od narednog dana od dana dospijeca glavnog duga koji je određen na računu broj 199, s obzirom da tužena pada u docnju narednog dana od dana koji je određen kao dan plaćanja, a što je ovdje 29.12.2021. godine (a ne 28.12.2021. godine kako se navodi u tužbenom zahtjevu).

Kod izloženog, a kako prvostupanjski sud nije pravilno primijenio odredbu članka 249. ZPP-a a što je bilo od utjecaja na pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude i kod toga da je pogrešna primjena pravila o teretu dokazivanja, uz pogrešno izvođenje pravnih zaključaka na temelju pravilno utvrđenog činjeničnog stanja, za posljedicu imalo i pogrešnu primjenu materijalnog prava, u konkretnom slučaju odredbe članka 262. stavak (1) ZOO-a, to je valjalo primjenom odredbe članka 350. stavak (1) točke a) i d) ZPP-a, prvostupanjsku presudu djelomično preinačiti i to tako što se tužena A.F. iz B. obvezuje da tužitelju Javna zdravstvena ustanova „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko distrikt Bosne i Hercegovine isplati iznos od 1.015,50 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 29.12.2021. godine, pa do konačne isplate, dok je žalbu tužitelja u preostalom dijelu valjao odbiti i u tom dijelu (kojim je tužitelj odbijen sa zahtjevom za isplatom zakonske zatezne kamate na iznos glavnog duga za dan 28.12.2021. godine) prvostupanjsku presudu potvrditi.

Naposljetku, odredbom članka 131. stavak (2) ZPP-a propisano je da kada sud preinači odluku protiv koje je podnesen pravni lijek, odlučuje o troškovima cijelog postupka.

Člankom 120. stavak (1) ZPP-a propisano je da stranka koja u cjelini izgubi parnicu dužna je da protivnoj stranci naknadi troškove, pa je s tim u svezi u ovoj pravnoj stvari tužena obvezana da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u cijelosti, obzirom da je tužbeni zahtjev u dijelu glavne stvari usvojen i kod toga da neuspjeh tužitelja u dijelu odluke o zakonskoj zateznoj kamati na glavni dug ovaj sud cijeni kao neznatan.

Naime, tužitelju, prema označenoj vrijednosti spora u tužbi (v. sp. 1.015,50 KM) pripada pravo na naknadu troškova pristojbe na tužbu u iznosu od 100,00 KM i pristojbe na presudu u iznosu od 100,00 KM, a sve shodno Tarifnom broju 1. točka 1. i Tarifnom broju 2. točka 1. Zakona o sudskim pristojbama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ brojevi 5/01, 12/02, 23/03 i 11/20, u daljnjem tekstu: Zakon o sudskim pristojbama).

Tužitelju pripadaju i troškovi objavljivanja oglasa o postavljanju privremenog zastupnika tuženoj i to za „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ iznos od 30,00 KM, a za „Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ iznos od 10,00 KM kao i troškovi privremenog zastupnika koji su istom od strane

prvostupanjskog suda priznati na ukupan iznos od 720,00 KM (troškovi za sastav odgovora na tužbu kao i nagrada za zastupanje tužene na dva održana ročišta).

Također, tužitelju pripada i trošak sastava tužbe te nagrade za zastupanje na dva održana ročišta (5.5.2023. i 1.9.2023. godine) putem kvalificiranog opunomoćenika (koji je evidentiran u sustavu PDV-a pod brojem 700490150001), po 280,80 KM za svaku spomenutu radnju pojedinačno, sukladno člancima 12. i 13. stavak (1) točka a) i stavak (1) točke b) i c) Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad advokata Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 22/04, u daljnjem tekstu: Tarifa), odnosno sveukupno iznos od 842,40 KM (240,00 KM po Tarifi + 40,80 KM na ime 17% PDV-a x 3 procesne radnje).

Osim toga tužitelju na ime troškova žalbenog postupka, kod toga da je u cijelosti uspio u ovom žalbenom postupku (procesni neuspjeh u dijelu odluke o zakonskoj zateznoj kamati se cijeni kao neznatan), pripada i trošak pristojbe na žalbu u iznosu od 200,00 KM (Tarifni broj 1. točka 11. Zakona o sudskim pristojbama), kao i nagrada za sastav žalbe u iznosu od 351,00 KM (članak 13. stavak (2) točka a) Tarife).

Kod iznesenog, shodno odredbi članka 120. stavak (1) ZPP-a, tužitelj ima pravo na naknadu troškova parničnog postupka na teret tužene u ukupnom iznosu od 2.353,40 KM.

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Maida Kovačević